

птахів на полях і збільшить реальний приріст поголів'я за рахунок більшої виживаності молодняка.

Література

1. Абеленцев В.И. Современное состояние популяций зайца-русака и пути эксплуатации его запасов на Украине / В.И. Абеленцев, В.А. Архипчук, Л.С. Шевченко. – Развитие охотничьего хозяйства Украинской ССР. – Киев, 1973. – С. 130-132.
2. Архипчук В.А. Разведение зайца-русака / В.А. Архипчук. – Охота и охот. х-во. – 1979. – № 2. – С. 6-7.
3. Библикова В.И. К истории охотничьего промысла на Украине / В.И. Библикова, Н.Г. Белан. – Вестн. зоол. – 1983. – № 6. – С. 16-20.
4. Домніч В.І., Делеган І. В., Вязовська А. Г., Домніч. В. , Вовченко В. Ю. Динаміка зміни чисельності лисиці та зайця в системі «хижак–жертва» / В.І. Домніч, І.В. Делеган, А.Г. Вязовська. – Наук. Вісник Ужгород. ун-ту. (Сер. Біол.), 2011, вип. 30. – С. 64-81.
5. Географічна енциклопедія України. В 3-х т. / Під ред. О.М. Маринича. К.: Україн. рад. енциклопедія, 1989-1991. – 1 т. – 416 с. – 2 т. – 480 с. – 3 т. – 489 с.
6. Глобальна екологія (вчення про біосферу) / Екологія: основи теорії і практикум. Навчальний посібник. – Львів: Новий світ–2000. – 2003. – С. 45-90.
7. Закон України "Про мисливське господарство та полювання" / Екологічне законодавство України. – Х.: ТОВ "Одісей", 2002. – 928 с.
8. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" від 25. 06. 1991 року.
9. Закон України «Про природно-заповідний фонд» 16.06.1992 р.
10. Мігулін О.О. Матеріали до динаміки чисельності зайця-русака на території УРСР / О.О. Мігулін. – Екологія та історія хребетних фауни України. – К.: Наук. думка. 1966. – С. 47-67.

БАРТАЦУК Є.

РОЗВИТОК ІНДУСТРІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Внаслідок підвищення життєвих стандартів і збільшення часу для відпочинку населення що працює, простежується тенденція зростання туристичної активності. Ця активність спонукає до пошуку нових місць та видів туризму.

Метою дослідження є обґрунтування об'єктивності потреб людства і відповідного розгалуження внутрішньої структури туризму.

Індустріальний туризм слід трактувати як тимчасове переміщення людей з місця свого постійного мешкання в іншу місцевість у вільний час в цілях робочих промислових об'єктів [2].

В кінці ХХ століття у світі майже не залишилося історичних та культурних місць, якими можна було б здивувати. Ось тоді й виник новий різновид туризму - індустріальний (інколи вживаються терміни промисловий або виробничий). Виникла навіть своєрідна «мода» на покинуті виробництва. Особливо на ті, що пов'язані з певними відомими подіями. В Україні серед іноземних туристів мають попит поїздки на Чорнобильську АЕС. У програму туру, крім відвідин самої ЧАЕС, входить екскурсія по місту Прип'ять та заїзди в села, де місцеві мешканці «самопоселенці» частують відвідувачів екзотичними для них українським борщем і бутербродами з салом.

Аналізуючи туристичний потенціал індустріальних регіонів можна стверджувати, що в даний час у нашій країні вони не дуже користуються популярністю у туристів, а їх основний вид господарської діяльності не сприяє забезпеченню екологічної рівноваги довкілля. Однак це не дає підстав говорити про безнадійність розвитку туризму в промислових регіонах та їх туристичну безперспективність.

В Україні останніми роками починає розвиватися індустріальний туризм. Для виробників впровадження туристичних маршрутів й екскурсій є оригінальним способом представити свою продукцію, поліпшити імідж компанії й галузі в цілому. Екскурсії до виробників дали б можливість для розвитку матеріально-технічної бази, формування позитивного іміджу та залучення додаткових фінансових надходжень, що, у свою чергу, сприяло б досягненню максимального соціально-економічного ефекту. А для туристів – це можливість побачити виробничі потужності, ознайомитися з історією промисловості й довідатися, що відбувається зі знайомими їм товарами.

Справа тут не тільки у банальній цікавості з боку відвідувачів та бажанні отримати додаткові прибутки з боку виробників. Це - природний вид розвитку людської цивілізації. Це - новий спосіб завоювати довіру споживачів.

Безсумнівно, що при інших рівних умовах споживач у супермаркеті з двох-трьох десятків торгових марок обере саме ту, на виробництві якої побував особисто. Завдяки виробничим екскурсіям люди дізнаються про технології виробництва улюблених товарів, а діти отримують уяву про можливі професії.

Цікавим є розподіл міст за придатністю до індустріального туризму, в основу якого можна взяти критерій різнорідності об'єктів промислового туризму. Так було виділено монофункціональні міста, тобто міста, в яких існують умови для розвитку одного напрямку туризму – або гірничопромислового (як правило, представлений у невеликих містах

типу Марганець, Токмак, Червоноград, Олександрія, Торез тощо) або фабрично-заводського (представлений переважно у великих містах, типу Харкова, Дніпра, Запоріжжя, Києва), а також полі функціональні міста, де ймовірний розвиток обох напрямків, прикладами є Кривий Ріг, Маріуполь, Донецьк [3].

Додатковими стимулами розвитку індустріального туризму є те, що Україна володіє цілим рядом унікальних всесвітньовідомих промислових підприємств, таких як «Міттал Стіл Кривий Ріг», «Дніпрогес» і «Запоріжсталь», «Південмаш» та завод ім. Петровського у Дніпрі, Харківський «Турбоатом» тощо; промислові регіони є потужним осередком фінансових ресурсів, що можуть бути використані як для розвитку потужної матеріально-технічної бази, проведення інтенсивної рекламної кампанії, так і для створення закладів культурного та пізнавального характеру; до того ж у промислових центрах зосереджуються освітні та наукові заклади, де можливе створення наукових розробок, які стосувалися б індустріального туризму.

Слід також зазначити, що основна ідея індустріального туризму – подолання негативного ставлення до промислових міст, ознайомлення людей з надбаннями індустріальної епохи, показ кращих творінь індустріальної цивілізації.

Регіональний розвиток індустріального туризму має будуватися на системній основі й враховувати кілька основних факторів. Їх реалізація на практиці дозволить створити регіональні туристичні кластери, регіональні туристичні комплекси, зміст та діяльність яких, сприятиме становленню індустріального туризму, як основного напрямку розвитку туристичної галузі в промислових регіонах.

Таким чином, для того, щоб реалізувати індустріально-туристичний потенціал України, необхідно вирішити наступні завдання [1]:

- розробити теоретичні засади та принципи промислового туризму;
- інвентаризувати та створити кадастр об'єктів промислового туризму;
- впровадити та розвинути нормативну базу для охорони та заповідання промислових ландшафтів;
 - створити анімаційні програми на виробничих підприємствах;
 - здійснити розробку турів промисловими містами;
 - створити «Програму розвитку індустріального туризму в Україні»;
 - внести зміни та доповнення до закону України «Про туризм».

Отже, туризм — це не тільки поїздки до моря, прогулянки по замках. Виявляється, що з екскурсією можна відправитися і на промислові

підприємства, до того ж не тільки з практичною або профорієнтаційною метою, але й виключно заради розваг.

Індустріальний туризм має всі перспективи, для того, щоб зайняти певний сегмент туристичного ринку України, плацдармом для цього є потужний промисловий осередок. Завданням географічної науки у реалізації ідеї розвитку індустріального туризму є в обґрунтуванні його основних концептуальних положень, з'ясуванні туристичного потенціалу індустріальних регіонів, розробці конструктивно-географічних пропозицій щодо стимулювання розвитку туризму в промислових центрах. Також визначено напрямки мотивації розвитку промислового туризму як для туристів, так і для промислових підприємств.

Література

1. Визгалов Д.В. Промышленный туризм может эффективно работать на благо городов и территорий/ [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://www.ng.ru/ideas/2009-04-24/5_promtourism.html.
2. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти): підручник./ О.О. Любіцева. — К.: Альтерпрес, 2002. — 436 с.
3. Пацюк В.С. Індустріальний туризм і перспективи його розвитку в Україні (Електронний ресурс)/ В.С.Пацюк. — Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/pacjuk2.htm.

Бойко А.П.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ ХЕРСОНЩИНИ

Херсонська область має вигідне економіко-географічне положення, особливе значення мають вихід до Чорного та Азовського морів, сприятливі кліматичні умови, мальовничі ландшафти морського узбережжя та неповторні краєвиди Дніпра та Інгульця, значні рекреаційні ресурси (численні пляжі, запаси лікувальних грязей та ропи лиманів і солоних озер). Все це сприяло формуванню в регіоні потужного рекреаційного комплексу, що складається з санаторно-курортного господарства і туризму [3]. Розміщення є одним із найважливіших елементів туризму. Готельна індустрія – суть системи гостинності. Вона виходить із найдавніших традицій, характерних практично для будь-якої суспільної формації в історії людства [1].

Одним із стратегічних пріоритетів економічного та соціального розвитку Херсонської області до 2020 року є розвиток туристично-рекреаційного комплексу [8]. Стратегія розвитку області визначає основні ресурси і можливості для розширення туристичних та рекреаційних